

„POSTĘPOWANIE W INDYWIDUALNYCH SPRAWACH STUDENCKICH PRZED ORGANAMI SZKOŁY WYŻSZEJ”

◦ *1 lutego 2010 r.*

◦ *Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie*

CZĘŚĆ I

- **ZAKRES STOSOWANIA**
- **KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO**
- **W INDYWIDUALNYCH**
- **SPRAWACH STUDENCKICH**

1. Ogólna charakterystyka KPA
2. Postępowania wyłączone z zakresu stosowania KPA
3. Zakres ogólnego postępowania administracyjnego
4. Pojęcie organu administracji publicznej w znaczeniu funkcjonalnym
5. Zakres stosowania przepisów KPA przez organy szkół wyższych
6. Pojęcie indywidualnych spraw studenckich
7. Odpowiednie stosowanie KPA w indywidualnych sprawach studenckich
8. Sprawy studenckie wyłączone z zakresu stosowania przepisów KPA o postępowaniu ogólnym

Kodeks postępowania administracyjnego (KPA)

– ustawa z dn. 14 czerwca 1960 r.

(tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

Normuje kilka rodzajów postępowań:

- postępowanie ogólne
służące rozstrzygnięciu indywidualnej sprawy w
drodze decyzji administracyjnej
- postępowanie w sprawach rozstrzygania
sporów o własność
- postępowanie w sprawach wydawania zaświadczeń
- postępowanie w sprawie skarg i wniosków

Art. 1 KPA

Kodeks postępowania administracyjnego normuje postępowanie:

- 1) przed organami administracji publicznej w należących do właściwości tych organów sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych,
- 2) przed innymi organami państwowymi oraz przed innymi podmiotami, gdy są one powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do załatwiania spraw określonych w pkt 1,
- 3) w sprawach rozstrzygania sporów o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej oraz między organami i podmiotami, o których mowa w pkt 2,
- 4) w sprawach wydawania zaświadczeń.

Art. 2 KPA

Kodeks postępowania administracyjnego normuje ponadto postępowanie w sprawie skarg i wniosków (Dział VIII) przed organami państwowymi, organami jednostek samorządu terytorialnego oraz przed organami organizacji społecznych.

Art. 5 § 2 pkt 3 KPA

Ilekroć w przepisach Kodeksu postępowania administracyjnego jest mowa o organach administracji publicznej - rozumie się przez to ministrów, centralne organy administracji rządowej, wojewodów, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolonej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione w art. 1 pkt 2.

Prawo o szkolnictwie wyższym (PSW)

- ustawa z dn. 27 lipca 2005 r.
(Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.)

Zakres regulacji:

- system szkolnictwa wyższego
- ustrój uczelni
- pracownicy uczelni
- studia i studenci
- utrzymanie porządku i bezpieczeństwa na terenie uczelni

Art. 207 PSW

1. Do decyzji, o których mowa w art. 169 ust. 7 i 8 (decyzje w sprawie przyjęć na studia – przyp. M.W.-G.), decyzji podjętych przez organy uczelni w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów, a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego, stosuje się **odpowiednio** przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.19) oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego

4. Przepis ust. 1 stosuje się także do decyzji podjętych przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3.

Katalog rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach studenckich, względem których przepisy PSW używają terminu „decyzja”:

- **decyzje w sprawie przyjęć na studia** podejmowane przez komisje rekrutacyjne i rektora (art. 169 ust. 7 i 8 psw),
- **decyzje w sprawie przeniesienia z innej uczelni** (decyzja dziekana na podstawie art. 171 ust. 3 psw)
- **decyzje w sprawach stypendialnych** podejmowane przez dziekana / rektora lub komisje stypendialne (art. 175 ust. 2 i 3, art. 177 ust. 4-6 psw)
- **decyzje w sprawie skreślenia z listy studentów** podejmowane przez dziekana/rektora (art. 190 psw)
- **decyzje w sprawie stwierdzenia nieważności postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego** (art. 193 psw)
- **decyzje rektora w sprawie rejestracji organizacji studenckiej** (art. 205 ust. 2 psw)

Art. 207 PSW

*1. Do decyzji, o których mowa w art. 169 ust. 7 i 8 (decyzje w sprawie przyjęć na studia – przyp. M.W.-G.), decyzji podjętych przez organy uczelni w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów, a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego, stosuje się **odpowiednio** przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.19) oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego*

„Nakaz odpowiedniego stosowania Kodeksu postępowania administracyjnego należy rozumieć w ten sposób, iż wszystkie gwarancje, jakie przysługują adresatowi decyzji administracyjnej na podstawie KPA, winny mieć także zastosowanie do adresata „decyzji” rektora, chyba że szczególne cechy sprawy wprost to uniemożliwiają.”

(Wyrok TK z 8.11.2000, SK 18/99,
OTK ZU 2000, nr 7, poz. 258)

„Dokonując analizy (...) Sąd uznał, że odpowiednie stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego ma zapewnić minimum procedury, niezbędne do załatwienia spraw i zachowania proceduralnych uprawnień strony, przy zachowaniu autonomii szkoły wyższej (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 listopada 2000 r. sygn. SK 19/99 OTK nr 7, poz. 258).”

(Wyrok WSA w Warszawie z 2.12.2005 r., I SA/Wa 2040/04, Lex 189841)

Sprawy wyłączone z zakresu stosowania przepisów KPA o postępowaniu ogólnym

= sprawy nie dotyczące indywidualnego rozstrzygnięcia w formie decyzji o prawach lub obowiązkach studenta:

* sprawy organizacji działalności uczelni, organizacji roku akademickiego, programów studiów, wyznaczania terminów egzaminów w sesji określone w zarządzeniach i uchwałach organów uczelni

* sprawy merytorycznej oceny wiedzy studentów (oceny z zaliczeń, egzaminów, egzaminu dyplomowego, egzaminu wstępnego)

„Kognicja NSA ogranicza się do badania zgodności z prawem tylko decyzji administracyjnych, którymi są także rozstrzygnięcia o przyjęciu bądź nieprzyjęciu na I rok studiów. Nie mogą być natomiast w tym trybie podważane oceny kwalifikacyjne będące rezultatem oceniania wiadomości kandydata – co ze swej istoty nie jest sprawą administracyjną i nie podlega reżimowi Kodeksu postępowania administracyjnego”.

(Wyrok NSA z 16.1.1985 r. SA/Wr 645/84)

Sprawy wyłączone z zakresu stosowania przepisów KPA o postępowaniu ogólnym – cd.

- * działania faktyczne, czynności materialno-techniczne (np. prowadzenie ewidencji, ekspedycja korespondencji), wydawanie zaświadczeń (do zaświadczeń stosuje się jednak przepisy Działu VII KPA)
- * sprawy, dla których przewidziany jest tryb szczególny (np. postępowanie dyscyplinarne wobec studentów)
- * sprawy podległości organizacyjnej i służbowej pracowników
(akt mianowania jest jednak decyzją administracyjną)
- * sprawy cywilno-prawne (zawieranie umów ze studentami studiów niestacjonarnych, kwestie opłat za studia – dochodzenie roszczeń na drodze cywilno-prawnej)

CZĘŚĆ II

◦ **ORGANY SZKOŁY WYŻSZEJ JAKO PODMIOTY STOSUJĄCE PRZEPISY
KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO**

1. Status prawny szkoły wyższej (zakład publiczny czy korporacja prawa publicznego)
2. Autonomia szkół wyższych
3. Akty prawne wydawane przez organy szkół wyższych
4. Interpretacja przepisów obowiązujących w uczelni
5. Organy szkoły wyższej jako organy administracji publicznej w znaczeniu funkcjonalnym

Zakładem publicznym jest jednostka organizacyjna, nie będąca organem (urzędem) ani organem samorządu, która została powołana do wykonywania zadań publicznych i jest uprawniona do nawiązywania stosunków administracyjnoprawnych; jest ona wyposażona w zespół środków rzeczowych, realizuje zadania publiczne i korzysta z władztwa zakładowego, będącego częścią władztwa państwowego.

(E. Ochendowski, *Pojęcie zakładu publicznego*, „Studia Iuridica” 1996, t. 32, s. 201-206)

Cechy korporacji prawa publicznego:

- utworzenie w drodze aktu władczego
- osobowość prawna
- zadania zróżnicowane w zależności od typu korporacji (terytorialna, personalna – szkoły wyższe)
- członkostwo
- zakwalifikowanie jako instytucja publicznoprawna
- prawo stanowienia aktów normatywnych
- nadzór państwowy

(E. Ochendowski, *Pojęcie i charakter prawny publicznej szkoły wyższej*, [w:] *Nowe prawo o szkolnictwie wyższym a podmiotowość studenta*, (red.) A. Szadok-Bratuń, Wrocław 2007).

„Przez autonomię szkół wyższych rozumieć należy konstytucyjnie chronioną sferę wolności prowadzenia badań naukowych i kształcenia, w ramach obowiązującego porządku prawnego. Oznacza to, iż konstytucja zakłada istnienie aktów wewnętrznych tych uczelni i że uczelnie regulują tymi aktami zakładowymi, zgodnymi z prawem - prawa i obowiązki studentów. (...)Prawo do takich regulacji wewnętrznych przysługuje wszystkim szkołom wyższym po to, by mogły one realizować cel publiczny, jakim jest kształcenie studentów i prowadzenie badań naukowych (twórczej pracy artystycznej)”.

(Wyrok TK z 8.11.2000 SK 18/99, OTK ZU 2000, nr 7, poz. 258.)

Akty prawne organów szkół wyższych

* Stanowienie na podstawie upoważnień ustawowych – statutu, regulaminów, czyli aktów wewnętrznych

* Rozstrzyganie indywidualnych spraw studenckich w drodze decyzji administracyjnych, czyli aktów zewnętrznych

„Rozstrzygnięcie organu szkoły wyższej podjęte w sprawie indywidualnej użytkownika zakładu administracyjnego, dotyczące przekształcenia lub rozwiązania stosunku zakładowego, jest aktem administracyjnym zewnętrznym.”

(Postanowienie NSA z 25.09.1986 r., SA/Gd 513/86)

Organy szkoły wyższej rozstrzygające indywidualne sprawy studenckie w formie decyzji administracyjnej:

- dziekan
- rektor
- komisje rekrutacyjne
- komisje stypendialne

(komisje nie są w ustawie wskazane jako organy uczelni, ale pełnią funkcję organów administracji publicznej)

Art. 66 PSW

1. Rektor kieruje działalnością uczelni i reprezentuje ją na zewnątrz, jest przełożonym pracowników, studentów i doktorantów uczelni.

2. Rektor uczelni publicznej podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących uczelni, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych przez ustawę lub statut do kompetencji innych organów uczelni lub kanclerza, w szczególności (...)

§ 37 Statutu UKSW

1. *Rektor kieruje Uniwersytetem oraz reprezentuje go na zewnątrz.*
2. *Rektor podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania Uniwersytetu niezastrzeżone dla innych organów lub dla kanclerza.*
3. *Rektor jest przełożonym wszystkich pracowników, doktorantów i studentów Uniwersytetu.*
4. *Rektor w zakresie swoich kompetencji może wydawać zarządzenia i podejmować decyzje.*

Art. 70 PSW

2. Od decyzji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej służy odwołanie do rektora.

3. Rektor uchyla decyzję kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej sprzeczną z ustawą, statutem, uchwałą senatu lub najwyższego organu kolegiального uczelni niepublicznej, uchwałą rady tej jednostki organizacyjnej, regulaminami lub innymi przepisami wewnętrznymi uczelni lub naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 169 PSW

7. W przypadku gdy wstęp na studia nie jest wolny, rekrutację przeprowadzają komisje rekrutacyjne powołane przez kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej lub inny organ wskazany w statucie. Komisje rekrutacyjne podejmują decyzje w sprawach przyjęcia na studia.

8. Od decyzji komisji rekrutacyjnej służy odwołanie, w terminie czternastu dni od daty doręczenia decyzji, do uczelnianej komisji rekrutacyjnej, powołanej w trybie określonym przez statut. Podstawą odwołania może być jedynie wskazanie naruszenia warunków i trybu rekrutacji na studia, określonych zgodnie z ust. 2. Decyzję podejmuje rektor po rozpatrzeniu wniosku uczelnianej komisji rekrutacyjnej. Decyzja rektora jest ostateczna.

Art. 177 PSW

5. Nadzór nad działalnością komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej, o których mowa w art. 175 ust. 3, sprawują odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor, a nadzór nad działalnością komisji, o których mowa w art. 176 ust. 3, rektor.

6. W ramach nadzoru, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej lub rektor może uchylić decyzję komisji stypendialnej lub odwoławczej komisji stypendialnej niezgodną z przepisami ustawy lub regulaminem, o którym mowa w art. 186 ust. 1.

Art. 207 ust. 2 PSW

Decyzje wydawane przez rektora w pierwszej instancji są ostateczne. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 193 PSW

Organ właściwy, w drodze decyzji, stwierdza nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego, jeżeli w pracy stanowiącej podstawę nadania tytułu zawodowego osoba ubiegająca się o ten tytuł przypisała sobie autorstwo istotnego fragmentu lub innych elementów cudzego utworu lub ustalenia naukowego.

Art. 207 ust. 3 PSW

Organem właściwym do wznowienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu oraz do stwierdzenia nieważności decyzji o nadaniu tytułu zawodowego i wydaniu dyplomu jest rektor uczelni.

Art. 36 ust. 1 PSW

*Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego stwierdza nieważność uchwały organu kolegialnego uczelni lub decyzji rektora uczelni, **z wyłączeniem decyzji administracyjnej**, w przypadku stwierdzenia jej niezgodności z przepisami prawa lub statutem uczelni, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od otrzymania uchwały lub decyzji. Na rozstrzygnięcie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały lub decyzji służy, w terminie trzydziestu dni od dnia jego doręczenia, skarga do właściwego sądu administracyjnego. Przepisy o zaskarżaniu do sądu administracyjnego decyzji z zakresu administracji publicznej stosuje się odpowiednio.*

§ 42 Statutu UKSW

1. Dziekan kieruje wydziałem oraz reprezentuje go na zewnątrz.
2. Dziekan podejmuje decyzje dotyczące funkcjonowania wydziału niezastrzeżone dla innych organów lub kanclerza.
3. Dziekan jest przełożonym wszystkich pracowników, doktorantów i studentów wydziału.
4. Dziekan w zakresie swoich kompetencji może wydawać zarządzenia i podejmować decyzje.

Art. 190 PSW

1. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej skreśla studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) niepodjęcia studiów;
- 2) rezygnacji ze studiów;
- 3) niezłożenia w terminie pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego;
- 4) ukarania karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni.

2. Kierownik podstawowej jednostki organizacyjnej może skreślić studenta z listy studentów, w przypadku:

- 1) stwierdzenia braku postępów w nauce;
- 2) nieuzyskania zaliczenia semestru lub roku w określonym terminie;
- 3) niewniesienia opłat związanych z odbywaniem studiów.

CZĘŚĆ III

ROZSTRZYGANIE

INDYWIDUALNYCH SPRAW STUDENCKICH W FORMIE

DECYZJI ADMINISTRACYJNEJ

1. Zasady ogólne postępowania administracyjnego
2. Pojęcie strony postępowania administracyjnego
3. Wszczęcie postępowania administracyjnego
4. Wnoszenie podań
5. Terminy załatwiania spraw
6. Pojęcie i charakter prawny decyzji administracyjnej
7. Decyzje a postanowienia
8. Rodzaje decyzji administracyjnych
9. Przegląd decyzji administracyjnych w sprawach studenckich
10. Elementy decyzji administracyjnych
11. Wzory decyzji administracyjnych w sprawach studenckich
12. Wykonalność decyzji administracyjnych

13. Doręczanie decyzji administracyjnych w sprawach studenckich
14. Rektyfikacja decyzji (sprostowanie, uzupełnienie)
15. Odwołania od decyzji i wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy
16. Przywrócenie terminu do wniesienia odwołania
17. Tryb autokontroli
18. Postępowanie odwoławcze
19. Nadzwyczajne tryby zmiany, uchylecia lub stwierdzenia nieważności decyzji
20. Zaskarżalność decyzji administracyjnych do sądu
21. Zawieszenie i umorzenie postępowania w sprawach studenckich
22. Decyzje a zaświadczenia

Zasady ogólne postępowania administracyjnego

Zasada praworządności

Art. 6 KPA *Organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa.*

Zasada prawdy obiektywnej Zasada uwzględniania interesu społecznego i słusznego interesu obywateli

Art. 7 KPA *W toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności i podejmują wszelkie kroki niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.*

Zasada pogłębiania zaufania obywateli do organów Państwa

Art. 8 KPA Organy administracji publicznej obowiązane są prowadzić postępowanie w taki sposób, aby pogłębiać zaufanie obywateli do organów Państwa oraz świadomość i kulturę prawną obywateli.

Zasada informowania

Art. 9 KPA Organy administracji publicznej są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego. Organy czuwają nad tym, aby strony i inne osoby uczestniczące w postępowaniu nie poniosły szkody z powodu nieznanomości prawa, i w tym celu udzielają im niezbędnych wyjaśnień i wskazówek.

Zasada czynnego udziału stron w postępowaniu

Art. 10 KPA § 1. *Organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.*

§ 2. *Organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w § 1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na groźącą niepowetowaną szkodę materialną.*

§ 3. *Organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od zasady określonej w § 1.*

Zasada przekonywania

Art. 11 KPA Organy administracji publicznej powinny wyjaśniać stronom zasadność przestanek, którymi kierują się przy załatwieniu sprawy, aby w ten sposób w miarę możliwości doprowadzić do wykonania przez strony decyzji bez potrzeby stosowania środków przymusu.

Zasada szybkości

Art. 12 KPA § 1. Organy administracji publicznej powinny działać w sprawie wnikliwie i szybko, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia.

§ 2. Sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwione niezwłocznie.

Zasada pisemności

Art. 14 KPA § 1. *Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej.*

§ 2. *Sprawy mogą być załatwiane ustnie, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawa nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.*

Zasada dwuinstancyjności

Art. 15 KPA *Postępowanie administracyjne jest dwuinstancyjne.*

Zasada trwałości decyzji ostatecznych

Zasada sądowej kontroli legalności decyzji

Art. 16 KPA § 1. *Decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub w ustawach szczególnych.*

§ 2. *Decyzje mogą być zaskarżane do sądu administracyjnego z powodu ich niezgodności z prawem, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych ustawach.*

Pojęcie strony postępowania administracyjnego

Art. 28 KPA

Stroną jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek.

Wszczęcie postępowania administracyjnego

Art. 61 KPA § 1. *Postępowanie administracyjne wszczyna się na żądanie strony lub z urzędu.*

§ 2. *Organ administracji publicznej może ze względu na szczególnie ważny interes strony wszcząć z urzędu postępowanie także w sprawie, w której przepis prawa wymaga wniosku strony. Organ obowiązany jest uzyskać na to zgodę strony w toku postępowania, a w razie nieuzyskania zgody - postępowanie umorzyć.*

§ 3. *Datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej.*

§ 4. *O wszczęciu postępowania z urzędu lub na żądanie jednej ze stron należy zawiadomić wszystkie osoby będące stronami w sprawie.*

Wnoszenie podań

Art. 63 KPA § 1. Podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) mogą być wnoszone pisemnie, telegraficznie lub za pomocą dalekopisu, telefaksu, poczty elektronicznej albo za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej właściwego organu administracji publicznej, umożliwiającego wprowadzenie danych do systemu teleinformatycznego tego organu, a także ustnie do protokołu.

§ 2. Podanie powinno zawierać co najmniej wskazanie osoby, od której pochodzi, jej adres i żądanie oraz czynić zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach szczególnych.

Art. 64 KPA

§ 1. Jeżeli w podaniu nie wskazano adresu wnoszącego i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, podanie pozostawia się bez rozpoznania.

§ 2. Jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

Art. 65 KPA

§ 1. Jeżeli organ administracji publicznej, do którego podanie wniesiono, jest niewłaściwy w sprawie, niezwłocznie przekazuje je do organu właściwego. Przekazanie sprawy do organu właściwego następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

§ 2. Podanie wniesione do organu niewłaściwego przed upływem przepisanego terminu uważa się za wniesione z zachowaniem terminu.

Terminy załatwiania spraw

Art. 35 KPA § 1. Organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.

§ 2. Niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

§ 3. Załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym - w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Obliczanie terminów w przebiegu postępowania w sprawach studenckich

Art. 57. § 1. *Jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło. Uptyw ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu.*

§ 2. *Terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu.*

§ 3. *Terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było - w ostatnim dniu tego miesiąca.*

§ 4. *Jeżeli koniec terminu przypada na dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.*

Pojęcie i charakter prawny decyzji administracyjnej

* **wyraz** władczego działania organu administracji przyjmującego formę aktu administracyjnego

Art. 104. KPA

§ 1. Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.

§ 2. Decyzje rozstrzygają sprawę co do jej istoty w całości lub w części albo w inny sposób kończą sprawę w danej instancji.

Rodzaje decyzji administracyjnych

- * decyzje wydane I instancji oraz decyzje wydane w II instancji
- * decyzje nieostateczne oraz decyzje ostateczne
- * decyzje tworzące prawa dla stron oraz decyzje nietworzące takich praw
- * decyzje pozytywne oraz decyzje negatywne
- * decyzje niewadliwe oraz decyzje wadliwe
- * decyzje uznaniowe oraz decyzje związane

Przegląd decyzji administracyjnych w sprawach studenckich

- * decyzje w sprawie przyjęć na studia (art. 169 ust. 7 i 8 PSW)
- * decyzje w sprawach pomocy materialnej (art. 177 PSW)
- * decyzje w sprawach organizacji studenckich i samorządu studenckiego
- * decyzje w innych indywidualnych sprawach studentów (odpowiednio doktorantów)

Decyzje:

- w sprawie przyznania indywidualnego planu studiów lub programu nauczania (art. 171 ust. 2 psw)
- w sprawie przyjęcia na studia równoległe (art. 171 ust. 1 psw, § 21 Regulaminu studiów UKSW – dalej jako „reg”)
- w sprawie przeniesienia z innej uczelni (art. 171 ust. 3 psw)
- w sprawie udzielenia urlopu (art. 172 psw, § 33 ust. 2 reg)
- w sprawie odbywania części studiów w innej uczelni w kraju lub zagranicą na zasadach określonych w regulaminach programów mobilności studentów, w umowach o współpracy z innymi uczelniami lub w porozumieniach indywidualnych (§ 12 ust. 2 reg)
- w sprawie skreślenia z listy studentów (art. 190 psw)
- w sprawie przywrócenia terminu egzaminu (§ 28 pkt 5 reg)
- w sprawie przedłużenia terminu do złożenia pracy dyplomowej (§ 38 ust. 4 reg)
- w sprawie uczestnictwa w zajęciach wyższego roku (§ 24 ust. 2 reg)

- w sprawie wznowienia studiów (§ 18 ust. 4 i 5 reg)
- w sprawie przeniesienia na inny kierunek studiów (§ 18 ust. 1 reg)
- w sprawie przeniesienia ze studiów niestacjonarnych na stacjonarne (§ 18 ust. 1 reg)
- w sprawie warunkowego wpisu (§ 30 ust. 1 i 4 reg)
- w sprawie powtarzania roku (§ 30 ust. 1 i 4 reg)
- w sprawie wyznaczenia egzaminu komisyjnego (§ 29 ust. 1,3,4 reg)
- w sprawie wznowienia postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego i wydania dyplomu lub decyzji stwierdzającej nieważność postępowania w sprawie nadania tytułu zawodowego (art. 193 psw, art. 207 ust. 3 psw)
- decyzja w sprawie dopuszczenia do egzaminu dyplomowego podejmowana przez dziekana w przypadku negatywnej oceny pracy przez recenzenta (§ 41 ust. 1 reg)
- decyzja w sprawie wyznaczenia drugiego terminu egzaminu dyplomowego w przypadku uzyskania oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do egzaminu itd. (§ 46 reg)

Elementy decyzji administracyjnej

Art. 107 KPA § 1. *Decyzja powinna zawierać: oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony lub stron, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Decyzja, w stosunku do której może być wniesione powództwo do sądu powszechnego lub skarga do sądu administracyjnego, powinna zawierać ponadto pouczenie o dopuszczalności wniesienia powództwa lub skargi.*

Art. 107 KPA cd.

§ 2. Przepisy szczególne mogą określać także inne składniki, które powinna zawierać decyzja.

§ 3. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne - wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa.

§ 4. Można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania.

Doręczenia

Art. 109 § 1 KPA Decyzję doręcza się stronom na piśmie.

Art. 39 KPA Organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy.

Art. 42 KPA § 1. Pisma doręcza się osobom fizycznym w ich mieszkaniu lub miejscu pracy.

§ 2. Pisma mogą być doręczone również w lokalu organu administracji publicznej, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 3. W razie niemożności doręczenia pisma w sposób określony w § 1 i 2, a także w razie koniecznej potrzeby, pisma doręcza się w każdym miejscu, gdzie się adresata zastanie.

Rektyfikacja decyzji

Art. 111 KPA § 1. Strona może w terminie czternastu dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji zażądać jej uzupełnienia co do rozstrzygnięcia bądź co do prawa odwołania, wniesienia w stosunku do decyzji powództwa do sądu powszechnego lub skargi do sądu administracyjnego albo sprostowania zamieszczonego w decyzji pouczenia w tych kwestiach.

§ 2. W przypadkach określonych w § 1 termin dla strony do wniesienia odwołania, powództwa lub skargi biegnie od dnia doręczenia jej odpowiedzi.

Art. 113 KPA

§ 1. Organ administracji publicznej może z urzędu lub na żądanie strony prostować w drodze postanowienia błędy pisarskie i rachunkowe oraz inne oczywiste omyłki w wydanych przez ten organ decyzjach.

§ 2. Organ, który wydał decyzję, wyjaśnia w drodze postanowienia na żądanie organu egzekucyjnego lub strony wątpliwości co do treści decyzji.

§ 3. Na postanowienie w sprawie sprostowania i wyjaśnienia służy zażalenie.

Odwołanie

Art. 127 KPA

§ 1. Od decyzji wydanej w pierwszej instancji służy stronie odwołanie tylko do jednej instancji.

§ 2. Właściwy do rozpatrzenia odwołania jest organ administracji publicznej wyższego stopnia, chyba że ustawa przewiduje inny organ odwoławczy.

§ 3. Od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy; do wniosku tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące odwołań od decyzji.

Art. 128 KPA Odwołanie nie wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wystarczy, jeżeli z odwołania wynika, że strona nie jest zadowolona z wydanej decyzji. Przepisy szczególne mogą ustalać inne wymogi co do treści odwołania uzasadnienia

Art. 129 KPA § 1. Odwołanie wnosi się do właściwego organu odwoławczego za pośrednictwem organu, który wydał decyzję.
§ 2. Odwołanie wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie, a gdy decyzja została ogłoszona ustnie – od dnia jej ogłoszenia stronie

Przywrócenie terminu

Art. 58 KPA

§ 1. W razie uchybienia terminu należy przywrócić termin na prośbę zainteresowanego, jeżeli uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jego winy.

§ 2. Prośbę o przywrócenie terminu należy wnieść w ciągu siedmiu dni od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu. Jednocześnie z wniesieniem prośby należy dopełnić czynności, dla której określony był termin.

§ 3. Przywrócenie terminu do złożenia prośby przewidzianej w § 2 jest niedopuszczalne.

Art. 59 KPA § 1. O przywróceniu terminu postanawia właściwy w sprawie organ administracji publicznej. Od postanowienia o odmowie przywrócenia terminu służy zażalenie.

§ 2. O przywróceniu terminu do wniesienia odwołania lub zażalenia postanawia ostatecznie organ właściwy do rozpatrzenia odwołania lub zażalenia.

Tryb autokontroli

Art. 132 KPA

§ 1. Jeżeli odwołanie wniosły wszystkie strony, a organ administracji publicznej, który wydał decyzję, uzna, że to odwołanie zasługuje w całości na uwzględnienie, może wydać nową decyzję, w której uchyli lub zmieni zaskarżoną decyzję.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się także w przypadku, gdy odwołanie wniosła jedna ze stron, a pozostałe strony wyraziły zgodę na uchylenie lub zmianę decyzji zgodnie z żądaniem odwołania.

§ 3. Od nowej decyzji służy stronom odwołanie.

Art. 133 KPA Organ administracji publicznej, który wydał decyzję, obowiązany jest przestać odwołanie wraz z aktami sprawy organowi odwoławczemu w terminie siedmiu dni od dnia, w którym otrzymał odwołanie, jeżeli w tym terminie nie wydał nowej decyzji w myśl art. 132.

Art. 134 KPA Organ odwoławczy stwierdza w drodze postanowienia niedopuszczalność odwołania oraz uchybienie terminu do wniesienia odwołania. Postanowienie w tej sprawie jest ostateczne.

Art. 138 KPA § 1. Organ odwoławczy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy bądź uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

§ 2. Organ odwoławczy może uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji, gdy rozstrzygnięcie sprawy wymaga uprzedniego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego w całości lub w znacznej części. Przekazując sprawę organ ten może wskazać, jakie okoliczności należy wziąć pod uwagę przy ponownym rozpatrzeniu sprawy.

Art. 156 KPA § 1. Organ administracji publicznej **stwierdza nieważność decyzji**, która:

- 1) wydana została z naruszeniem przepisów o właściwości,
- 2) wydana została bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa,
- 3) dotyczy sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną,
- 4) została skierowana do osoby nie będącej stroną w sprawie,
- 5) była niewykonalna w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały,
- 6) w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą,
- 7) zawiera wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa.

Art. 145 KPA

§ 1. W sprawie zakończonej decyzją ostateczną wznawia się postępowanie, jeżeli:

- 1) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe,
- 2) decyzja wydana została w wyniku przestępstwa,
- 3) decyzja wydana została przez pracownika lub organ administracji publicznej, który podlega wyłączeniu stosownie do art. 24, 25 i 27,
- 4) strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu,

-

cd. **Art. 145 § 1 KPA**

5) *wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne lub nowe dowody istniejące w dniu wydania decyzji, nie znane organowi, który wydał decyzję,*

6) *decyzja wydana została bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska innego organu,*

7) *zagadnienie wstępne zostało rozstrzygnięte przez właściwy organ lub sąd odmiennie od oceny przyjętej przy wydaniu decyzji (art. 100 § 2),*

decyzja została wydana w oparciu o inną decyzję lub orzeczenie sądu, które zostało następnie uchylone lub zmienione.

Art. 154 KPA § 1. Decyzja ostateczna, na mocy której żadna ze stron nie nabyła prawa, może być w każdym czasie uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony.

Art. 155 KPA Decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, lub przez organ wyższego stopnia, jeżeli przepisy szczególne nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony; przepis art. 154 § 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 163 KPA Organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne.

Art. 70 PSW 2. Od decyzji kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej służy odwołanie do rektora.

3. Rektor uchyla decyzję kierownika podstawowej jednostki organizacyjnej sprzeczną z ustawą, statutem, uchwałą senatu lub najwyższego organu kolegiального uczelni niepublicznej, uchwałą rady tej jednostki organizacyjnej, regulaminami lub innymi przepisami wewnętrznymi uczelni lub naruszającą ważny interes uczelni.

Art. 217 KPA

§ 1. Organ administracji publicznej wydaje zaświadczenie na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie.

§ 2. Zaświadczenie wydaje się, jeżeli:

1) urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego wymaga przepis prawa,

2) osoba ubiega się o zaświadczenie ze względu na swój interes prawny w urzędowym potwierdzeniu określonych faktów lub stanu prawnego.

§ 3. Zaświadczenie powinno być wydane bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni.

Art. 218 KPA

§ 1. W przypadkach, o których mowa w art. 217 § 2 pkt 2, organ administracji publicznej obowiązany jest wydać zaświadczenie, gdy chodzi o potwierdzenie faktów albo stanu prawnego, wynikających z prowadzonej przez ten organ ewidencji, rejestrów bądź z innych danych znajdujących się w jego posiadaniu.

§ 2. Organ administracji publicznej, przed wydaniem zaświadczenia, może przeprowadzić w koniecznym zakresie postępowanie wyjaśniające.

Art. 219 KPA Odmowa wydania zaświadczenia bądź zaświadczenia o treści żądanej przez osobę ubiegającą się o nie następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.

CZĘŚĆ IV

- **ORZECZNICTWO**
- **SĄDÓW ADMINISTRACYJNYCH**
- **W SPRAWACH STUDENCKICH**

1. Ogólna charakterystyka sądownictwa administracyjnego

2. Zakres właściwości sądów administracyjnych w indywidualnych sprawach studenckich

3. Wybrane przykłady orzeczeń sądów administracyjnych w indywidualnych sprawach studenckich

Odpowiednie stosowanie przepisów k.p.a., o którym mowa w art. 207 powołanej ustawy polega na zachowaniu przez organ minimum procedury administracyjnej, niezbędnej do załatwienia spraw i zagwarantowania ustawowych uprawnień strony.

(Wyrok z dnia 8 grudnia 2006 r. WSA w Warszawie I SA/Wa 1657/06)

Dziekan wydziału nie jest organem administracji publicznej, o którym mowa w art. 1 k.p.a. Jednakże, wobec brzmienia art. 60 ust. 6 i art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.), dziekan będący kierownikiem podstawowej jednostki organizacyjnej, pełni funkcję organu pierwszej instancji w postępowaniach administracyjnych, o których mowa w art. 207 ust. 1 tej ustawy, natomiast organem jest rektor uczelni.

(Wyrok z dnia 13 października 2009 r. WSA w Olsztynie II SA/OI 471/09)

Stosownie do art. 207 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.) decyzje wydawane przez rektora w pierwszej instancji są ostateczne. W takim przypadku stosuje się odpowiednio art. 127 § 3 k.p.a. i strona niezadowolona może zwrócić się do rektora z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Bez złożenia tego wniosku skarga do sądu administracyjnego będzie przedwczesna i niedopuszczalna, a sąd ją odrzuci.

(Postanowienie z dnia 15 stycznia 2008 r. WSA w Olsztynie II SA/OI 17/08)

Decyzje w przedmiocie przyznawania stypendiów naukowych mają charakter związany, w związku z czym ewentualna odmowa przyznania świadczenia powinna wynikać z konkretnego przepisu prawa i nie może być ona wyinterpretowana z innych rozwiązań prawnych.

(Wyrok z dnia 4 czerwca 2008 r. WSA w Bydgoszczy II SA/Bd 241/08)

Ponieważ przepisy Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym nie zawierają przepisów upoważniających do obwieszczenia decyzji w sposób określony w art. 49 k.p.a., nie można uznać wywieszenia list zawierających oznaczenie stron (zakodowanych w postaci numeru albumu) i rozstrzygnięcia (w postaci kwoty przyznanego stypendium lub 0, gdy stypendium nie przyznano) za równoważne ze skutecznym doręczeniem M. Z., J. T., K. C., S. G. i A. S. decyzji Wydziałowej Komisji Stypendialnej (...)

(Wyrok z dnia 5 kwietnia 2007 r. WSA w Olsztynie II SA/OI 114/07)

Zgodnie z art. 268a Kpa organ administracji publicznej (w tym wypadku rektor) może w formie pisemnej upoważniać pracowników kierowanej jednostki organizacyjnej do załatwiania spraw w jego imieniu, w ustalonym zakresie, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń. Z powyższego wynika, że prorektor, działający w tym zakresie tylko w granicach upoważnienia wydanego przez rektora, nie jest uprawniony do upoważnienia innego pracownika uczelni do wydania decyzji administracyjnej, zatem zaskarżona decyzja dotknięta jest nieważnością, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 1 Kpa.

(Wyrok z dnia 19 listopada 2008 r. WSA w Szczecinie II SA/Sz 621/08)

Dziękuję za uwagę !

Opracowanie:
Dr Martyna Wilbrandt-Gotowicz